

UNIVERSUL ȘCOLII

- *Editorial*
- *Evenimente din viața școlii*
- *Opinii*
- *Didactica*
- *Proiecte educaționale*
- *Cdi*
- *Noutăți editoriale*
- *Diverse*
- *Informații utile*

EDITURA UNIVERSUL ȘCOLII

a CASEI CORPULUI DIDACTIC ALBA

Alba Iulia , Str. G. Bethlen nr. 7, Cod 510009

Tel. 0258/826147, Fax. 0258/833101

Web: www.ccdab.ro,E-mail: ccdab@yahoo.com**Director redactor șef:****Prof. Deák – Székely Szilárd Levente****Responsabil de număr:** prof. Munteanu Maria**Redactori:** prof. Comaniciu Cristina, prof. Jude Laurențiu, prof. Nandrea Maria, ing. ec. Onișoru Viorica**Colaboratori:** lector univ. dr. Scheau Ioan**Tehnoredactare:** aj. analist programator Popa Ioan**Corectura:** Prof. Nandrea Maria, prof. Bazilescu Sebastian

© **Autorii, conform legislației în vigoare, răspund în fața legii, în ceea ce privește plagiatul sau orice altă formă de atingere a dreptului de autor.**

SUMAR

Măsuri, programe, proiecte privind prevenirea și diminuarea abandonului școlar – <i>Psiholog Ana Maria Filimon</i>	3
Carte frumoasă, respect cui te citește! – <i>Prof. înv. primar Elena Cărunta</i>	5
Lectura – lumină a sufletului și a minții – <i>Prof. înv. primar Gligor Dana</i>	7
Proiecte Comenius derulate de Școala gimnazială „Axente Sever” din Aiud – <i>Prof. Marcela Hădărig</i>	8
Nevoia de lideri în contextul actual – <i>Prof. Țuculete Marinela</i>	9
Importanța dezvoltării competențelor socio – emoționale la vârstă preșcolară – <i>Prof. înv. preșcolar Mureșan Doina Maria</i>	10
Natura – personaj și decor în opera lui Thomas Hardy – <i>Prof. Moga Diana Elena</i>	13
Jocul didactic în activitățile de citit – scris la clasa I – între relaxare și responsabilitate – <i>Prof. înv. primar Adriana Lucia Mărginean, Prof. înv. primar Gh. Vasile Mărginean</i>	15
Proiect de activitate didactică integrată – <i>Educatoare Burnete Corina/Decean Ioana</i>	17
Silita și strigăturile de nuntă în Zona Muteșului – <i>Strigături și obiceiuri culese de prof. Dinga Rusanda</i>	21

MĂSURI, PROGRAME, PROIECTE PRIVIND PREVENIREA ȘI DIMINUAREA ABANDONULUI ȘCOL

*Psiholog Ana-Maria Filimon
Școala Gimnazială "Avram Iancu", Alba-Iulia*

O educație adevărată, reală se fundamentează în familie, iar apoi, ea se continuă în școală. În primul rând ea se realizează prin puterea exemplului și apoi prin cea a cuvântului.

Copilul reprezintă una dintre categoriile de populație puternic dezavantajate din societatea românească actuală, care a acumulat multe probleme și riscuri grave pe termen mediu și lung. Comparativ cu societatea adultă mai mulți copii trăiesc în condiții precare material și social.

Instituțiile publice implicate în protecția copilului împreună cu organizațiile nonguvernamentale și chiar cu parteneri economici privați au inițiat în ultima perioadă programe care indică o nouă abordare. Legea protecției copilului reprezintă un argument în această nouă direcție.

Abandonul școlar reprezintă conduita de evaziune definitivă ce constă în încetarea frecventării școlii, părăsirea sistemului educativ, indiferent la nivelul la care s-a ajuns, înaintea obținerii unei calificări sau pregătiri profesionale complete sau înaintea încheierii ciclului de școală început.

Cauzele pentru care tinerii părăsesc timpuriu educația și formarea sunt extrem de individuale. Cu toate acestea este posibilă identificarea anumitor caracteristici recurente.

Părăsirea de timpurie a școlii este strâns legată de un mediu dezavantajat din punct de vedere socio-economic și de un nivel scăzut de educație.

Copiii unor părinți cu un nivel scăzut de educație și proveniți dintr-un mediu dezavantajat din punct de vedere social au o predispoziție mai ridicată decât alți tineri să părăsească educația și formarea înainte de absolvirea ciclului de învățământ secundar.

Cauzele abandonului sunt multiple, fiind vorba pe de-o parte de inadaptarea elevului la activitatea de învățare realizată în mediul școlar, dar și extrașcolar, și pe de altă parte de inadaptarea școlii la factorii interni (biologici și psihologici) și externi (socio-economici, social-culturali).

Așadar situația materială, relațiile familiale, dezinteresul părinților, nivelul de educație scăzut al acestora, lipsa ajutorului familial, dezinteresul unor cadre didactice, starea psihologică a copilului, caracteristicile lui de personalitate, potențialul limitat al acestuia sunt câteva dintre aceste acuze.

Pentru prevenirea acestui fenomen, care nu mai este de mult unul izolat, se impun o serie de măsuri ce trebuie luate de către toți factorii implicați: elev, familie, școală, comunitate.

Activități concrete de prevenire și intervenție

A) La nivelul elevilor

- ✚ Stabilirea dimensiunilor pe care fenomenul îl atinge și identificarea claselor/grupelor sociale predispuse și vulnerabile.
- ✚ Aplicarea de chestionare categoriilor identificate pentru stabilirea direcțiilor optime de acțiune și a strategiilor de implementare.
- ✚ Efectuarea unor serii de ședințe de consiliere individuală și de grup cu elevii aflați în situații de risc pentru prevenirea dezvoltării fenomenului.
- ✚ Realizarea unor intervenții la clasele cu probleme, în orele de dirigiență, cu tematică specifică sau pentru creșterea motivației elevilor pentru mediul școlar, creșterea imaginii și stimei de sine a acestora, valorizarea potențialului individual, descoperirea aptitudinilor și inclinațiilor deosebite pe care aceștia le au, etc.

- ✚ Realizarea, în colaborare cu coordonatorul de programe și proiecte și diriginții, de programe și evenimente extrașcolare în care acești elevi să fie implicați și care să le valorizeze aptitudinile și talentele (vezi serbările școlare, ateliere de creație, jocuri sportive) alături de:
 - Programe de consiliere a elevilor („Sunt elev, vin la școală”);
 - Organizarea proiectului „Nu renunț la școală.” (cls. I-IV);
 - Organizarea proiectului „Îmi place școala!” (cls. V-VIII).

B) La nivelul cadrelor didactice

- ✚ Identificarea și evaluarea dimensiunii fenomenului de abandon școlar (aplicarea chestionarelor la elevii claselor I-VIII).
- ✚ Centralizarea răspunsurilor la chestionarul „Abandonul școlar” și identificarea principalelor cauze care au contribuit la situația de fapt.
- ✚ Săptămânal diriginții claselor vor motiva în baza dovezilor absențele elevilor, din clasele pe care le coordonează, conform cu ROI al școlii.
- ✚ La sfârșitul fiecărei luni, diriginții și învățătorii claselor vor completa fișa de monitorizare lunară a absențelor elevilor și o vor depune la secretariatul sau direcțiunea școlii.
- ✚ Se va afișa lunar situația absențelor pe clase la sfârșitul catalogului.
- ✚ Lunar Consiliul profesoral și Consiliul de administrație va fi informat asupra situației absențelor și măsurilor luate de diriginți și consiliile profesorilor claselor.
- ✚ Includerea în cadrul orelor de dirigenție a cel puțin unei teme care să pună în dezbatere problema abandonului școlar.
- ✚ Diriginții vor solicita sprijinului psihologului școlar în alegerea programului, activităților de intervenție sau prevenție și aplicarea acestora la clasele de elevi cu un absenteism ridicat.
- ✚ Consultații acordate cadrelor didactice pentru îmbunătățirea relației cu elevii care se confruntă cu problema absenteismului nemotivat, orientarea în mod primar spre valorizarea elevului și modificarea calității relației.
- ✚ Elaborarea de programe, împreună cu cadrele didactice în care, în mediu școlar sau extrașcolar, să participe împreună cu elevii la activități de cunoaștere și dezvoltare personală, activități motivaționale, artistice și sportive, aptitudinale, etc.
- ✚ Sprijin acordat cadrelor didactice care lucrează cu elevi cu risc de abandon sau cu situații de absenteism ridicat.
- ✚ Intervenții în cadrul ședințelor comisiei de disciplină pentru găsirea strategiilor optime de a readuce elevii către școală.

C) La nivelul părinților

- ✚ Intervenții precoce la nivelul părinților cu scopul de a-i face pe aceștia parteneri în activitatea de intervenție, în vederea diminuării numărului de absențe nemotivate.
- ✚ Desfășurarea unor serii de ședințe de consiliere individuală sau de grup cu părinți care se confruntă cu astfel de dificultăți.
- ✚ Invitarea părinților să fie parte activă din programele și activitățile extrașcolare inițiate de școală, de exemplu:

- Programe de consiliere a părinților „Școala părinților”;
- Lectorate cu părinții pe tema „Abandonul școlar”.

D) Analiza planului de intervenție (managementul calității)

- ✚ La sfârșitul fiecărui semestru se va realiza o analiză a eficienței măsurilor implementate în vederea prevenirii abandonului.

E) Comunicarea interinstituțională

- ✚ Realizarea de parteneriate cu unitățile școlare care realizează proiectele de genul: „O șansă pentru liceu”, „Șansa a doua prin educație”.

În măsura în care aceste obiective vor fi îndeplinite, abandonul școlar nu va mai reprezenta un pericol imediat de abandon, fiind urmărite în cadrul unui program de prevenție bine conturat.

Bibliografie

1. Dumitrana, M., (1991), „Eșecul școlar și cauzele sale – determinanți ai ideii unei noi pedagogii”, în Tribuna învățământului nr. 5.
2. Gilly, M., (1976), „Elev bun, elev slab”, București, E.D.P.
3. Popescu, V.V., (1991), „Succesul și insuccesul școlar”, Revista de pedagogie nr. 12.
4. Popescu, V.V., (1992), „Strategii la nivelul unității de învățământ pentru promovarea succesului școlar”, Revista de pedagogie nr. 3-4.
5. Salade, D., (1995), „Educație și personalitate”, Cluj - Napoca, Casa cărții de știință.
6. Stolz, G. (2000), „Eșec școlar – Risc de eșec școlar”, București, Ed. Victor.

CARTE FRUMOASĂ, RESPECT CUI TE CITEȘTE!

*Prof. inv. primar Elena Cărunta
Președinte As. Pro Copilăria Ocna Mureș*

Inițiat de ONG Asociația Pro Copilăria, proiectul educațional „Magia lecturii” se adresează elevilor claselor I-IV din zona Ocna Mureș.

Proiectul a fost demarat în urmă cu câțiva ani și are drept scop promovarea lecturii în rândul elevilor; se derulează în două etape, prima constând într-un concurs de recitări, iar cea de-a doua, un concurs pe baza lecturilor parcurse.

În acest an școlar, proiectul a fost promovat în școlile din zonă, acestea devenind parteneri alături de biblioteca orașenească și cea școlară (Școala „L. Blaga”, Ocna Mureș cu structurile: Cisteiul de Mureș, Uioara de Sus și Războieni, Liceul Teoretic „P. Maior” cu structură Uioara de Jos, Școala Gimnazială Noșlac, Școala „S. Lazăr” Lunca Mureșului, Biblioteca Școlară „M. Eminescu” și Biblioteca Orașenească „Mircea Cenușă” din Ocna Mureș).

La începutul semestrului I al acestui an școlar, în 30 ianuarie, s-a desfășurat concursul de recitări sub genericul „Poezii pentru copii”, la care au participat elevi ai ciclului primar din 8 școli, ce și-au desemnat reprezentanții printr-un concurs similar la nivelul clasei. Casa de Cultură „Ion Sângereanu” din Ocna Mureș a găzduit manifestarea.

Membrii asociații au organizat concursul în două secțiuni: clasa pregătitoare, I și II. S-au auzit elevii acestor clase și apoi a urmat „Momentul Unirii”, un colaj de dialoguri tematice între Cuza, Moș Ion Roată și boierii. Clasa a III-a A, condusa de doamna învățătoare Marcu Margareta, a dorit să readucă în memoria spectatorilor secvențe din evenimentul anului 1859. Sala a fremătat în finalul scenei, la intonarea cântecului unirii: „Hora Unirii”.

În partea a doua a concursului, au evoluat recitatorii claselor III și IV. Până juriul a deliberat, câștigătorul marelui premiu al ediției 2012, Alexandra Tomuș din cls. A IV- C, și-a dovedit calitățile interpretative atât de apreciate, recitând în afara concursului o nouă poezie foarte gustată de public: „Povestea a doi pui de tigru numiți Ninigra și Aligru”, de Nina Cassian.

Fiind încă ianuarie, cu gândul la Eminescu, elevi din clasa a V-a A din Școala „Lucian Blaga” au recitat din creația poetului național, desigur tot în afara concursului.

A urmat anunțarea câștigătorilor. Premiarea a clasat astfel recitatorii:

LOCUL I

CLASA PREGATITOARE

Kanczi Andreea - Școala „S. Lazăr”, Lunca Mureșului

CLASA I

Zaharia Mihaela - Școala „L. Blaga”- Structură Uioara de Sus

CLASA a II-a

Câmpan Laura - Școala „S. Lazăr”, Lunca Mureșului

CLASA a III-a

Maier Luana - Școala „L. Blaga”, Ocna Mureș

CLASA a IV-a

Bucur Bianca - Școala „Lucian Blaga”, Ocna Mureș

PREMIUL SPECIAL AL JURIULUI

Ilea Ștefan, cls. I-a - Școala „L. Blaga”, Ocna Mureș

CEL MAI BUN RECITATOR

Chiorean Diana, cls. a III-a C- Școala „L. Blaga”, Ocna Mureș

În afara premiilor puse la dispoziție, Asociația Pro Copilăria a oferit tuturor participanților câte o carte.

Am urmărit cu încântare părinți, bunici, copii care știu să asculte o recitare, care știu să se comporte într-o sală de spectacol, apreciind cu aplauze o intonație aparte.

M-am simțit bine câteva ore alături de copii bine pregătiți, de învățătorii lor, care au selectat poeziile după tematica propusă, astfel încât a fost o reală plăcere să fiu între cei prezenți.

Toate aprecierile mele pentru copiii care au dovedit calități interpretative, care și-au controlat emoțiile, purtându-ne cu imaginația în lumea lui Arpagic, a lui Zdreanță sau a maidanezului, în lumea buburuzelor și a copilăriei vesele!

Am convingerea că „lumea internetului” nu a strivit de tot plăcerea de a răsfoi o carte, de a colora sau de a o citi.

Parafrazând pe Arghezi, pot să spun: „Carte frumoasă, cinste cui te-a scris”, carte frumoasă, respect cui te citește!

LECTURA – LUMINA SUFLETULUI ȘI A MINȚII

Înv. Gligor Dana
Șc. cu cls. I-VIII Vidra

„Cartea este un ospăț al gândurilor la care oricine este poftit”

În zilele noastre, din cauza apariției masive a mijloacelor electronice de informare și destindere, prea puțini mai sunt cei care apreciază lectura. Cu toate acestea este necesar să împărtășim ideea conform căreia cartea are un rol preponderent în formarea personalității umane, lectura rămânând cea mai de seamă activitate în scopul formării orizontului intelectual al omului.

Fără a minimaliza importanța celorlalte mijloace de informare și culturalizare, trebuie avut în vedere că nimic nu poate înlocui cartea, căci în afara ei nu poate fi concepută o cultură sistematică a individului și a societății. Cartea îi oferă celui ce o parcurge, pe lângă satisfacțiile pe care le aduce orice fapt de cultură, prilejuri unice de reflexie și de trăiri spirituale. Ea îndeamnă la introspecție, contribuie substanțial la formarea și modelarea atitudinii și comportamentului cititorului. Cu cât apropierea de carte se face mai devreme, cu atât mai importante și mai durabile sunt efectele ei în domeniul limbajului, al comunicării, precum și în cel al socializării.

Cartea trebuie să devină prietena copilului de la cea mai fragedă vârstă. Ea îl ajută să parcurgă căile cunoașterii, de la concret la abstract, de la intuiție la reprezentare și fantezie. Cu ajutorul ei, copilul intră în posesia numeroaselor instrumente care îi pot satisface dorința de a descoperi realitatea înconjurătoare, ea însăși fiind o lume.

Pentru a-i face pe copii să aprecieze momentele petrecute în fața cărții, pentru a-i face să descopere faptul că nu ești niciodată singur atunci când ai compania unei cărți, trebuie să împărtășești cu ei plăcerea lecturii, să le citești cărți, să-i încurajezi să vorbească despre lucrurile pe care ei le citesc în cărți, despre lucrurile pe care ei înșiși le scriu. Acest lucru poți să-l faci fie ca părinte, fie ca dascăl. Dar un rol important în acest sens ne revine nouă, dascălilor, ca într-un cadru organizat, având acum și sprijinul orei de lectură prevăzută pentru fiecare clasă, să le formăm și dezvoltăm elevilor noștri interesul pentru lectură, pentru petrecerea timpului liber în compania unei cărți, ceea ce le poate aduce satisfacții nebanuite.

Avem la îndemână diverse forme de îndrumare a elevilor pentru a-i apropia de lectură, ca spre exemplu povestirea model, recenzia, lecțiile de popularizare a cărții sau a unor scriitori, clubul de lectură, expoziții tematice, lecțiile în cadrul bibliotecii, întocmirea unor fișe la clasă pentru fiecare elev în care ei să-și noteze permanent lecturile citite, organizarea unor jocuri literare, ghicitori literare, concursuri literare, proiecte educaționale cu caracter literar, cât și clasicele fișe de lectură întocmite pe baza lecturilor citite. Elevii trebuie încurajați să păstreze o permanentă legătură cu biblioteca, să-și întocmească acasă minibiblioteci, cumpărându-și cu orice ocazie o carte.

Nu trebuie neglijată nici atenția pe care e necesar ca fiecare elev să o acorde păstrării cu grijă a cărților de lectură indiferent de proveniența lor.

Lectura are multiple beneficii pentru cei care o practică. Ea determină atitudinea, comportamentul și dezvoltarea pe toate planurile a individului. Cititul cărților dezvoltă și formează un vocabular bogat, o exprimare corectă și nuanțată, influențează dezvoltarea personalității umane.

Gustul pentru lectură se formează printr-o muncă perseverentă a factorilor educaționali (familia și școala), iar aceasta și-a atins pe deplin scopul atunci când elevii vor citi cărți în mod independent și din proprie inițiativă. Printr-o strânsă colaborare între școală și familie, micii școlari cu siguranță vor descoperi bucuria lecturii, faptul că aceasta este un adevărat balsam pentru suflet și totodată lumina minții cititorului.

Bibliografie

- Revista „Învățământul primar” – nr. 2-4/2002, Ed. Miniped
- Revista „Învățământul primar” – nr. 1-3/2006, Ed. Miniped
- Revista „Învățământul primar” – nr. 1-4/2008, Ed. Miniped
- Revista „Redimo” – noiembrie 2009
- Revista „Redimo” – februarie 2010

PROIECTE COMENIUS DERULATE DE ȘCOALA GIMNAZIALA „AXENTE SEVER” DIN AIUD

*Prof. Marcela Hădărig
Școala Gimnazială “Axente Sever”
Aiud*

Se împlinesc deja zece ani de când Școala Gimnazială “Axente Sever” din Aiud se implică, cu succes, îndrăznesc a spune, în proiectele Comenius pentru elevi. Iată, în date și cifre, cele 4 proiecte ale școlii noastre:

1. 2002-2005 Proiect școlar (multilateral) împreună cu Franța, Italia, Germania și Spania. În cadrul acestui proiect 15 elevi și 6 cadre didactice au avut ocazia de a se deplasa în țările partenere (Spania și Franța) pentru schimburile cu elevi.
2. 2005-2006 Proiect lingvistic împreună cu Franța. Deși început sub bune auspicii, proiectul nu a fost finalizat din cauze obiective (epidemia de gripă aviară din România), școala franceză renunțând la schimbul de elevi preconizat.
3. 2010-2012 Proiect Comenius bilateral, împreună cu «Istituto Comprensivo no. 1» din Bologna, Italia. Încheiat în aceasta vară, proiectul a fost un succes pentru ambele școli și el a favorizat deplasarea a 12 elevi și 6 cadre didactice la școala parteneră. Prietenii legate cu această ocazie, buna colaborare dintre școli și experiența dobândită de noi toți, sunt un exemplu de bună practică în domeniul proiectelor școlare internaționale.
4. 2012-2014 Proiect Comenius multilateral, alături de Spania și Italia. Abia început, proiectul nostru are ambiția de a dovedi că o școală mică, așa cum este a noastră, poate fi un exemplu de colaborare și cooperare în domeniul educativ, că, dacă te implici cu dăruire și pasiune într-o activitate, ea își va arăta roadele și te va răsplăti. În cadrul acestui nou proiect, 8 elevi și 5 cadre didactice se vor deplasa în Spania și Italia. Merită menționat și faptul că proiectul a fost evaluat cu 99,26 puncte din 100 posibile, unul dintre cele mai mari punctaje realizate de o școală din Uniunea Europeană, candidată la un asemenea proiect.

Rememorarea acestor proiecte derulate de școala noastră vorbește despre calitatea actului educativ din școală, despre atenția acordată studiului limbilor străine, despre implicarea elevilor și familiilor lor în asemenea activități dar mai ales despre implicarea colectivului de cadre didactice și a conducerii școlii în asemenea proiecte care cresc prestigiul școlii românești și aduc un plus de calitate actului educativ. Invităm școlile din județul nostru să se implice în asemenea proiecte, să dea o șansă cadrelor didactice și elevilor de a lua contact cu alte școli din Uniunea Europeană, de a lega noi prietenii și de a promova valorile spirituale românești dincolo de granițele țării.

Foto: Decembrie 2012, la școala italiană

NEVOIA DE LIDERI ÎN CONTEXTUL ACTUAL

*Prof. Țuculete Marinela
Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia*

În contextul actual al politicii dominate de mecanisme de apărare și atac, a lipsei reperelor, a încrederii și dezinteresului cetățenilor este necesară o clarificare a elementelor care pot ajuta la identificarea acelei personalități capabile să se implice eficient în dobândirea și exercitarea puterii prin care să satisfacă interesele și nevoile comunitare.

Liderul este persoana care datorită statutului său formal sau informal mobilizează, organizează și conduce membrii, precum și activitățile grupului înspre fixarea și atingerea scopurilor acestuia. Influența socială este conceptul care acoperă cel mai bine descrierea conducerii. Influența exercitată de lider este una puternică și determinantă în comparație cu aceea a celorlalți membri. Aristotel spunea că „*De la naștere unii sunt sortiți să fie conduși, iar alții conducători.*” Totuși, depinde de calitățile personale cu care omul se naște. Există persoane predestinate pentru a fi lideri. El trebuie să fie extrovertit, dominant, entuziast, inteligent, adaptabil și cu încredere în sine. Acesta este un adevărat leadership, el exercitând influență asupra îndeplinirii obiectivelor, în context organizațional. Un leadership trebuie să îndeplinească două funcții: una de misiune ce implică sprijinirea grupului pentru atingerea obiectivelor prin planificare și organizare, alta socio-emoțională ce presupune rezolvarea conflictelor și menținerea unui mediu plăcut.

De obicei, potențialii lideri sunt cei care au mai multe trăsături pozitive decât ceilalți membri ai grupului. Puterea carismatică înseamnă pe lângă faptul că acțiunile și chemările liderului răspund orizontului de așteptări ale unei mulțimi de oameni și capacitatea acestuia de a propune scopuri înalte. În ultimii ani s-a pus accentul pe ideea că diferite poziții de lider solicită caracteristici personale diferite. În funcție de personalitate poate adopta unul din stilurile de conducere: **laissez-faire**, cel care lasă lucrurile să meargă de la sine; **democratic**, cel ce se consultă permanent cu membrii grupului; **autoritar**, care deține puterea la modul absolut, stabilind singur scopuri fără apelul la părerile celorlalți.

În momentul în care se face o selecție trebuie să se pună accentul pe cerințele grupului, pe funcțiile cu care grupul îl investește pe acesta. Calitatea de lider presupune nu numai respectarea unor reguli de comportare valabile oriunde și oricum, ci și respectarea unor reguli dependente de situația grupurilor concrete. Calitățile pe care trebuie să le aibă un lider al grupului nu sunt toate înnăscute, ci formate și învățate de către individ, în cursul vieții sale și a activității desfășurate în grupurile din care a făcut parte, sub influența permanentă a mediului social. Un lider adevărat trebuie să dețină și să-și asume responsabilitate pentru deciziile luate. El este cel care sclipește și trage în sus restul grupului. Are rolul de a motiva și de a șlefui potențialul celorlalți oameni, făcându-i pe aceștia să-l urmeze.

Ca urmare a transformărilor și evoluțiilor la nivelul societății, există noi cerințe pentru liderii contemporani și cei viitori. În contextul actual, el trebuie să fie flexibil, să aibă capacitatea de a vedea lucrurile într-o lumină nouă bazată pe profesionalism, diplomație, altruism, competență, eficiență și performanță. În plan concret, liderul contemporan este responsabil pentru acțiunile sale și se concentrează mai mult pe problemele societății sau grupului decât pe propria persoană, respingând ideea de a-și folosi poziția pentru obținerea de privilegii. Totodată, trebuie să recunoască profesionalismul celorlalți, să accepte retragerea la momentul oportun din poziția de lider pentru a lăsa locul altora.

În context european flexibilitatea liderului se definește și prin arta negocierii, prin devotamentul manifestat în soluționarea problemelor, prin conștientizarea îndatoririlor și atributelor care îi revin, prin evaluarea corectă a urmărilor actelor sale. Sprijinul la nivel de reciprocitate creează premisele unei activități de succes.

În societatea actuală este nevoie de un lider, dar un nou tip de lider care să răspundă cerințelor societății.

Bibliografie

Dicționarul explicativ al limbii române, Academia română, Editura Univers enciclopedic, București, 1998.

Ghica, Vasile, 1998, *Ghid de consiliere și orientare școlară*, Editura Polirom

<http://humaninvest.ro>

<http://www.informatiiprofesionale.ro>

IMPORTANȚA DEZVOLTĂRII COMPETENȚELOR SOCIO-EMOȚIONALE LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ

*Prof. inv. preșc. Mureșan Doina Maria
Grădinița P.P. nr.12 Alba Iulia*

Competența socio-emoțională este un construct complex care include o serie de abilități distincte, interrelaționate. Competența emoțională include exprimarea emoțiilor care sunt sau nu experiențiate, reglarea emoțională corespunzătoare vârstei și normelor sociale și decodarea acestor procese atât la sine cât și la ceilalți.

Abilitățile sociale și emoționale dezvoltate până la vârsta de 6 - 7 ani sunt principalul predictor pentru performanța și adaptarea școlară până la 10 ani. De-a lungul timpului oamenii de știință au observat că principalul predictor care asigură adaptarea la viața adultă nu sunt notele școlare sau un potențial cognitiv ridicat ci abilitatea copiilor de a stabili relații cu cei din jur. Aceste observații contravin credinței majorității că un copil „deștept” va reuși în viață.

Vârsta preșcolară se caracterizează prin dezvoltare accelerată în toate planurile: fizic, cognitiv și socio-emoțional. Aceste planuri se află în strânsă interacțiune și pot fi separate doar artificial, pentru a fi investigate sau înțelese mai ușor. Din această cauză, mulți cercetători care investighează diverse aspecte cognitive fac acest lucru în strânsă relație cu funcționarea socio-emoțională, vorbind despre *cogniție socială*, respectiv funcții cognitive puse în slujba adaptării sociale.

Încă de la grupele mici copiii pot identifica emoții ca: veselie, supărare, mânie. La această vârstă copiii recunosc mai degrabă emoții la alte persoane decât la propria persoană. După ce aceste emoții au fost recunoscute, denumirea lor îmbogățește vocabularul copiilor, prin jocuri: „Cum fac eu să facă toți!”, „Ce spun eu să facă toți!”, copiii învață să le exprime. La grupele mari, registrul emoțiilor se lărgeste, copiii identifică emoții ca: veselie, fericire, entuziasm, tristețe, mândrie, modestie, gelozie, invidie, egoism, teamă, furie, ură, etc, dar și propriile emoții.

Dezvoltarea abilităților emoționale ale copiilor este importantă din următoarele motive:

- *ajută la formarea și menținerea relațiilor cu ceilalți.*

Interacțiunea de succes a copilului cu celelalte persoane depinde atât de abilitatea lui de a înțelege ce se întâmplă, cât și de abilitatea de a reacționa adecvat la aceasta. Studiile arată că interacțiunea pozitivă cu copiii de aceeași vârstă este un important predictor pentru sănătatea mentală la vârsta adultă, pentru starea generală de bine.

- *ajută copiii să se adapteze la grădiniță și la școală.*

Copiii care înțeleg emoțiile și modul în care acestea sunt exprimate vor fi capabili să empatizeze cu ceilalți copii și să-i sprijine, sunt parteneri de joc mai buni și mai distractivi, sunt capabili să utilizeze expresivitatea lor pentru a atinge scopuri sociale, să răspundă adecvat emoțiilor colegilor în timpul jocului și să se adapteze mai ușor la mediul preșcolar. Aceștia se vor adapta cu succes la mediul preșcolar și școlar.

Abilitatea scăzută de reglare emoțională este asociată cu apariția frecventă a emoțiilor negative la copii (exemplu: frică, furie) ceea ce își va pune amprenta asupra funcționării lor intelectuale și sociale. Un rol important în succesul copilului la grădiniță îl are capacitatea acestuia de a ignora factorii distractori, de a se concentra pe activitatea desfășurată la un moment dat, de a respecta instrucțiunile educatoarei și de a ști să își organizeze munca. Toate aceste aspecte sunt direct relaționate cu abilitatea copilului de a-și regla emoțiile. El trebuie să învețe să-și amâne dorința imediată de a se juca pentru a se concentra asupra activității în care e implicat în momentul respectiv și să-și regleze frustrarea determinată de realizarea unui comportament nedorit de el, dar cerut de adult. Chiar și în timpul jocului, copiii trebuie să își inhibe anumite impulsuri pentru a urma regulile jocului și pentru a fi acceptat de ceilalți colegi.

- *previne apariția problemelor emoționale și de comportament.*

Problemele în dezvoltarea emoțională a copiilor pot conduce către dificultăți de comportament, în copilăria timpurie și cea mijlocie. Copiii preșcolari prezintă un risc crescut pentru dezvoltarea psihopatologiei atât în această perioadă cât și mai târziu, în perioada adolescenței sau de adult dacă nu au atins criteriile de dezvoltare din punct de vedere emoțional ale fiecărei vârste. Studiile epidemiologice indică faptul că în jur de 10-15% din preșcolari prezintă dificultăți emoționale și comportamentale de intensitate moderată până la severă din punct de vedere clinic.

Cum putem sprijini copiii să-și dezvolte abilitățile emoționale și sociale?

La ce să ne așteptăm când nu respectăm regulile

Competența generală: competențele sociale

Competența specifică: respectarea regulilor, toleranța la frustrare

Obiective generale:

1. Dezvoltăm competențele sociale pentru a ajuta copiii să dezvolte compliantă față de reguli;
2. Dezvoltăm competențele sociale pentru că dezvoltă autonomia și favorizează responsabilizarea copiilor față de propriul comportament;

Obiective specifice:

1. Să cunoască faptul că una dintre consecințele nerespectării regulilor este excluderea;
2. Să se familiarizeze cu procedura de excludere;

Materiale: poster cu reguli, scenariu, păpuși, ceas cu alarmă

Procedura de lucru:

- Se vor discuta regulile cu copiii, utilizând posterul; se vor discuta consecințele nerespectării regulilor;
- Copiii vor fi avertizați asupra faptului că una dintre posibilele consecințe ale nerespectării regulilor este excluderea;
- Se va modela excluderea prin utilizarea unei păpuși și un ceas cu alarmă care să indice expirarea timpului de excludere;
- La final, se va cere copiilor să arate cu ajutorul păpușii cum se desfășoară excluderea;

Observații: prin această activitate copiii învață faptul că una dintre consecințele nerespectării regulilor poate să fie excluderea; de asemenea, copiii înțeleg că orice comportament inadecvat are consecințe.

A fost drept sau nedrept?

Competența generală: competențele sociale

Competența specifică: rezolvarea de probleme, recunoașterea și etichetarea corectă a emoțiilor celorlalți

Obiective generale:

1. Dezvoltăm competențele sociale pentru a permite copiilor să achiziționeze strategii adaptative de rezolvare de probleme;
2. Dezvoltăm competențele sociale pentru a ajuta copiii să învețe să rezolve conflictele în mod adecvat;
3. Dezvoltăm competențele sociale pentru că facilitează stabilirea și menținerea relațiilor de prietenie cu ceilalți copii;

Obiective specifice:

1. Să înțeleagă faptul că un comportament are consecințe;
2. Să facă diferența între o consecință dreaptă și una nedreaptă;
3. Să evalueze o posibilă soluție din perspectiva corectitudinii față de persoanele implicate în conflict și în funcție de emoțiile pe care le generează;

Materiale: scenete, două păpuși

Procedura de lucru:

- Se va interpreta sceneta cu ajutorul păpușilor;
- Copiii vor fi întrebați în ce măsură rezolvarea propusă a fost dreaptă sau nedreaptă pentru personaje;
- Copiii vor fi rugați să identifice reacțiile emoționale ale personajelor implicate și să le denumească;
- Se vor compara soluțiile din fiecare scenariu și se va stabili împreună cu copiii soluția adecvată;

Observații: prin această activitate se facilitează dezvoltarea capacității de a înțelege gândurile și emoțiile altor persoane; de asemenea, copiii achiziționează repere privind evaluarea soluțiilor implementate;

Cum să încep să mă joc cu altcineva

Competența generală: competențele sociale

Competența specifică: cooperare în joc, inițierea interacțiunilor cu ceilalți copii, toleranța la frustrare

Obiective generale:

1. Dezvoltăm competențele sociale pentru că permite copiilor să dezvolte abilități de interrelaționare adecvate;
2. Dezvoltăm competențele sociale pentru că ajută copiii să achiziționeze comportamentele necesare stabilirii și menținerii relațiilor interpersonale;

Obiective specifice:

1. Să achiziționeze strategii de implicare în jocuri care se afla deja în desfășurare;
2. Să exerseze strategiile de relaționare;
3. Să tolereze situațiile în care nu este acceptată implicare în jocul celorlalți;

Materiale: scenarii, păpuși

Procedura de lucru:

- Se vor interpreta scenariile cu ajutorul păpușilor;
- Unul dintre copiii din grupă vor fi rugați să demonstreze prin joc de rol modul în care ar putea să inițieze implicarea din mers în jocul celorlalți;
- Copiii vor fi pregătiți și pentru situația de a fi refuzați;
- Se va exersa prin joc de rol reacția la astfel de situații;

Observații: prin această activitate copiii exersează comportamentele care facilitează stabilirea și menținerea relațiilor de prietenie; de asemenea, copiii învață să dobândească capacitatea de a iniția interacțiuni adecvate vârstei; prin intermediul acestei activități copiii învață să-și dezvolte toleranța la frustrare în situațiile în care sunt refuzați

Cum mă simt azi...

Competența generală: competențe emoționale

Competența specifică: conștientizarea emoțiilor, exprimarea emoțiilor, etichetarea corectă a emoțiilor

Procedura de lucru: dați-le copiilor câte o coală de hârtie și creioane colorate. Rugați copiii să deseneze cum se simt (permiteți copiilor să folosească orice culori doresc). La final, discutați conținutul desenelor împreună cu copiii. Încurajați-i să identifice și să denumească emoțiile desenate (nu criticați desenele copiilor, important este să identifice corect emoția trăită! Acceptați și emoțiile negative ale copiilor!).

Observații:

1. Prin această activitate copiii învață să identifice corect emoțiile proprii și etichetele verbale corespunzătoare;
2. Prin această activitate copiii învață despre emoții prin intermediul desenului, o activitate specifică vârstei.

De ce dezvoltăm această competență:

1. Permite copiilor să achiziționeze prerechizitele necesare conștientizării trăirilor emoționale proprii;
2. Ajută copiii să dobândească strategii adecvate de reglare emoțională și ulterior de relaționare optimă cu ceilalți.

Bibliografie

- „Metode și tehnici de evaluare și intervenție. Ghid pentru educatori”
- Ștefan, C.; Kallai, E., “Dezvoltarea competențelor emoționale și sociale la preșcolari, Ghid practic pentru educatori”.

NATURA - PERSONAJ ȘI DECOR ÎN OPERA LUI THOMAS HARDY

*Prof. Moga Diana Elena
Colegiul Tehnic „Dorin Pavel” Alba Iulia*

Acest articol este menit să supună atenției valoarea învățaturii pe care literatura ne-o oferă privind importanța naturii și a consecințelor negative care survin în urma neascultării acesteia.

Thomas Hardy, romancier și poet naturalist britanic al secolului XIX se va face remarcat prin romanele sale: „Tess of D'Urberville”, „Jude Neștiutul”, „Departa de lumea dezlănțuită”, etc.

În romanul „Tess”, pe care se va axa prezenta analiză, Hardy pune accentul pe probleme de moralitate văzute din două puncte de vedere: din perspectiva relativității valorilor morale, surprinzând modificarea acestora în funcție de timp și spațiu și din perspectiva opoziției dintre legile umane și Natură.

În romanul britanic, Natura este considerată un personaj, care pe cât de îngăduitor la început, pe atât de răzbunător în final. Natura, prin toate formele sale, se comportă asemenea ființei umane: se bucură când cei care o înconjoară îi urmează întocmai legile și valorile morale și îi pedepsește pe cei care le încalcă.

Tess, personajul principal al romanului, trăiește în armonie cu natura înconjurătoare la începutul romanului. Primul conflict al acesteia cu natura având loc în episodul în care este sedusă de tânărul Alec. Tess își închipuie că vina ei este o consecință naturală a acțiunilor întreprinse, atât în ochii comunității cât și în cei ai naturii: „Ea se privea ca pe o imagine a vinei care bântuie în inocență”.

Ca personaj simbolic al acțiunii romanului, natura prinde diferite înfățișări. Imaginea păsărilor apare adeseori în roman având semnificații diferite. Atât porumbelul creștin al păcii, cât și păsările lui Keats și Shelley (poeți britanici de factură romantică) simbolizează înălțimi sublime ducându-ne la ideea că acestea au un rol pozitiv în roman. Tess este adeseori înconjurată de ciripitul păsărilor, subliniindu-se astfel armonia dintre om și natură.

Pasărea este simbolul speranței și al libertății, care uneori pot fi iluzorii sau intangibile.

Episodul în care păsările lasă urme de murdărie pe tapițeria camerei este menit să arate într-un tablou de o amplă simbolică, cum plăcerea unora (al lui Alec și cea a păsărilor) aduce suferința altora (lui Tess și servitorilor).

Spre finalul romanului, Tess găsește fazanii mutilați de vânători, aceștia căzând victime ale cruzimii umane. Episodul subliniază decăderea, pierderea speranței, supunerea în fața destinului.

Fie că ia forma unei divinități a cărei legi trebuie urmate, fie că personifică diferite elemente mărunte din lumea înconjurătoare, Natura își face resimțită prezența în romanul lui Hardy. Decăderea morală a rupt șirul natural al lucrurilor atrăgând după sine culpa și suferința.

Episodul decăderii nu poate fi lipsit de un decor natural pe măsură. Călătoria finală a lui Tess este una simbolică în lumea sunetelor, culorilor și luminilor. Hardy reușește să creeze, nu atât o fotografie a peisajului, cât o atmosferă specifică a personajului, folosind elemente ale naturii precum: noaptea, cărările, cântecul păsărilor, tabloul cromatic al peisajului. Ajungând la Stonehenge, cunoscut ca templu păgân în care aveau loc ritualuri religioase, sacrificii aduse Zeului Soare, Tess este pregătită să moară ca o eroină. Alegerea acestui templu reprezintă filosofia lui Hardy legată de indiferența naturii la suferința umană, efemeritatea omenirii, a civilizației popoarelor, cât și a vanității umane. Intrând în contradicție cu armonia naturii, Tess își va accepta destinul păgân. Forma simbolică a templului și locația sa într-un peisaj nederanjat de om, reprezintă atât solitudine cât și moarte.

Natura contribuie ca un decor fidel la momentul culminant din roman, la scena finală: apariția luminii simbolizează venirea morții, când vântul se oprește din suflat, deși aspru mai adineaori, pietrele sunt tăcute, iar scena e gata de sacrificiu. Și cerul este alături de acest eveniment manifestându-se prin densitatea norilor și fragmentele de lună care se întrepătrund. Cu alte cuvinte natura reprezintă scena solemnă a momentului tragic. Piatra, aflată în componența templului, este un obstacol în încercarea lor de a fugi din calea legilor naturii: „În jurul lor domnea o pustietate

fără margini și o neagră singurătate peste care bătea un vânt aspru... Clare zări drept în fața lui un fel de monument înalt care părea că răsare din iarbă. Erau cât pe-acți să se izbească de el.” Măreția stâlpilor de piatră simbolizează eternitatea naturii în raport cu caracterul efemer al ființei umane.

În concluzie natura care ne înconjoară, și pe care noi credem că o putem păcăli cu indiferență și încălcându-i legile, va ajunge într-un final să ne pedepsească aspru. Fie că o percepem ca pe un personaj important al existenței noastre sau ca pe un simplu decor, natura are un rol foarte important. Thomas Hardy subliniază începutul decăderii personajului – ruperea legăturii armonioase cu natura, urmărind parcursul suferinței care culminează cu moartea. Literatura reprezintă un ghid de moralitate comportamentală în care suntem învățați să îngrijim și să respectăm adevăratele valori pentru a nu permite răzvrătirea acestora împotriva noastră.

Bibliografie

1. *The Cambridge Companion to Thomas Hardy*, Editată de Dale Kramer, University of Illinois, Urbana-Champaign, limba engleza, 1999, p.260.
2. Hardy, Thomas. *The Tragic Novels*, Editată de R.P. Draper, limba engleza, 1991, p. 264.
3. Hardy, Thomas. *Tess of the Durbervilles*, Editată de John Paul Riquelme, Palgrave Macmillan, limba engleza, 1998, p.528.
4. Kramer, Dale. *Thomas Hardy: The Forms of Tragedy*, Wayne State University Press, 1975, limba engleza, 190 p.
5. Petrigrew, E. Albert, *Fatalism in the Works of Thomas Hardy*, New York: Russell&Russell, 1996, limba engleza, p.136.

JOCUL DIDACTIC ÎN ACTIVITĂȚILE DE CITIT - SCRIS LA CLASA I – ÎNTRE RELAXARE ȘI RESPONSABILITATE

Prof. învă. primar Adriana Lucia Mărginean, Școala Gimnazială „Vasile Goldiș” Alba Iulia
Prof. învă. primar Gh. Vasile Mărginean, Școala Gimnazială „Vasile Goldiș” Alba Iulia

În condițiile școlarizării copiilor de 6-7 ani, al existenței acestora în același context al învățării, se impune ca proiectarea și desfășurarea activității să conțină secvențe generatoare de distracție, de plăcere și reconfortare, materializate generic sub denumirea de jocuri. Este cunoscut faptul că jocul reprezintă o caracteristică a activității copilului la această vârstă și folosirea lui consecventă, în special la clasa I, prezintă numeroase avantaje:

- asigură continuitatea între grădiniță și școală;
- imprimă un caracter viu lecțiilor;
- învață copilul să interacționeze cu colegii, să comunice cu aceștia, să coopereze în îndeplinirea anumitor sarcini dezvoltând în acest fel spiritul de echipă;
- facilitează cunoașterea și familiarizarea elevilor cu realitatea înconjurătoare;
- contribuie la exersarea deprinderilor, la consolidarea cunoștințelor, la valorificarea lor creativă;
- duce la acceptarea și respectarea regulilor, la sacrificarea intereselor personale în favoarea celor ale grupului;
- modelează gândirea și imaginația, dezvoltă spiritul de observație, de investigație, consecvență și precauție în acțiune, ingeniozitatea și inventivitatea;
- antrenează atât elevii timizi, cât și pe cei mai slabi;
- accesează și consolidează calitățile moral (cinstea, răbdarea, echilibrul, respectul pentru parteneri);
- încurajează inițiativa, răspunderea personală, asumarea de roluri socio-culturale, activismul.

Jocul didactic, educativ, face parte din categoria metodelor bazate pe acțiune, de simulare, care-i pun pe elevi să stabilească o relație între gândirea abstractă și gestul concret, mobilizându-le energiile și declanșându-le stări psihice specifice.

Eficiența jocului depinde de modul în care învățătorul pregătește și organizează clasa pentru joc, de felul în care îl explică și fixează regulile, de executarea lui de către elevi, de momentul includerii acestuia între secvențele lecției și, nu în ultimul rând, de calitatea și existența mijloacelor didactice necesare. De asemenea, pe lângă calitatea acestei metode de a crea un moment de relaxare, de amuzament controlat, condiția principală de care depinde reușita jocului este aceea de a-i mobiliza, responsabiliza pe copii, de a le sugera - pe diferite căi și prin diferite modalități - că se află într-o situație de învățare ce trebuie să se desfășoare cu maximum de seriozitate.

Am folosit jocul didactic în oricare moment al lecției, pe întreg parcursul clasei I, în toate cele trei perioade care definesc activitatea de citit-scris - prealfabetară, alfabetară, postalfabetară. Vom prezenta în continuare câteva din jocurile des folosite de noi la clasă, însoțite de obiectivele vizate.

Pentru a stimula curiozitatea față de mesajele emise de diferiți interlocutori în situații de comunicare concretă¹ am folosit jocul „**Ce sunt eu?**”(Un copil va veni în fața clasei și va spune: „Eu merg la școală. Ce sunt eu?” Cel care va răspunde corect va trece în fața clasei și va întreba: „Eu învăț copiii. Ce sunt eu?” Jocul va continua la fel cu întrebări din diferite domenii).

Jocul „**Se poate așa ceva?**” l-am folosit pentru a vedea dacă elevii sesizează corectitudinea unei propoziții ascultate² (Învățătorul le spune copiilor propoziții greșite din punct de vedere logic și le cere acestora să reformuleze răspunsuri corecte. Apoi elevii vor fi solicitați să alcătuiască propoziții hazlii și puși să le ceară colegilor răspunsuri corecte: „Avionul latră în curte”, „Găina toarce lângă sobă”).

Exercițiile de mimă folosite de copii în jocul „**Ghicește ce fac eu!**” contribuie la înțelegerea semnificației globale a unui mesaj³ - învățătorul le explică elevilor că aceia pe care-i va scoate în fața clasei vor arăta prin gesturi diferite activități. Ceilalți vor ghici. Exemple: trezirea de dimineață, spălatul pe corp, pe dinți ș. a..

Jocul „**De-a meseriașii**” solicită formularea clară și corectă a unor enunțuri verbale potrivite unor situații date⁴. Învățătorul spune numele meseriei și copiii vor arăta ce face meseriașul respectiv: zidarul, croitorul, doctorul etc..

Jocurile menite să stimuleze dialogul în diferite situații, să simuleze diferite momente de comunicare vin să dezvolte la copii inițiativa și interesul pentru a comunica cu ceilalți⁵, felul de a se adresa, saluta și prezenta: „**De-a librăria**”, „**La medic**”, „**În autobuz**”.

Fixarea în vocabularul copiilor a diminutivelor, pluralului, sinonimelor, antonimelor sau omonimelor - bineînțeles fără folosirea terminologiei specifice - poate fi realizată prin jocuri cum ar fi: „**Și animalelor le place să fie alintate**”(Exemplu: câine - cățel, cățeluș; vrabie - vrăbiuță), „**Eu zic..., tu cum zici?**”(Exemplu: fată - fetiță, haină - hăinuță), „**Dacă nu-i așa, cum e?**”(Exemplu: mare - mic, rece - cald, dulce - acru), „**Ce spun eu și ce spui tu?**”(Exemplu: „Eu spun **alb**, tu spui **negru**”, „Eu spun **sus**, tu spui **jos**”), „**Eu zic una, tu zici multe!**”(carte - cărți, bec - becuri), „**Cum mai putem spune?**”(batic - năframă, nea - omăt)⁶.

În scopul formării auzului fonematic, în consens cu subiectul și obiectivele lecției, am folosit și alte jocuri „**Scara cuvintelor**”(în care copiii sunt rugați să găsească pentru fiecare cuvânt care urmează unul ce are cu o literă/sunet în plus). Activitatea se poate desfășura frontal sau pe grupe, sub formă de concurs. Învățătorul propune litera/sunetul și jocul debutează. Exemplu: a, am, are, arma, arată, arătat, arătură, ambițios, ambulanță, ambientală... sau o altă variantă a acestui joc, cu același mod de desfășurare, numai că elevii vor trebui să găsească în loc de cuvinte din 2-3-4-5 litere/sunete, cuvinte formate din 1-6 silabe. Exemplu: ma, mama, macara, macarale, maternitate, mămăliguțele...). „**Completează cuvântul!**”(Pornind de la una sau mai multe silabe date, se

¹ Obiectiv de referință 1.5. Să manifeste curiozitate față de mesajele emise de diferiți interlocutori în situații de comunicare concretă.

² Obiectiv de referință 1.2. Să sesizeze intuitiv corectitudinea unei propoziții ascultate.

³ Obiectiv de referință 1.1. Să înțeleagă semnificația globală a mesajului oral.

⁴ Obiectiv de referință 2.1. Să formuleze clar și corect enunțuri verbale potrivite unor situații date.

⁵ Obiectiv de referință 2.3. Să manifeste inițiativă și interes pentru a comunica cu ceilalți.

⁶ Obiectiv de referință 2.2. Să integreze cuvintele noi în enunțuri.

adaugă silabe pentru obținerea unor noi cuvinte: ma, masa, marinar, mașinuță...), „**Unde se găsește sunetul?**” (La început, la mijloc sau la sfârșit.), „**Jocul silabelor**” (Obținerea de cuvinte din silabe date), „**Lanțul cuvintelor**” (Un elev spune un cuvânt, alt elev va căuta un cuvânt care să înceapă cu ultima literă/sunet a celui dinainte și jocul continuă la fel. Exemplu: mare - elefant - tata - atac...), „**Modifică cuvântul schimbând litera**” (Foc, toc, loc, joc; mamă, ramă, lamă ș. a.). „**Silaba se plimbă**” (Le-am cerut copiilor să pună lângă silaba dată o altă silabă, în așa fel încât să obțină cuvinte noi: casă, cană, cadă, cale, cală, cafea, cată), „**Sunetul repetat**” (Elevii aveau ca sarcină să găsească cât mai multe cuvinte în componența cărora se repetă un anumit sunet: „i” - mic, ibric, mititic), „**Jocul propozițiilor**”⁷ (Constă în alegerea unui cuvânt din fiecare din cele trei șiruri date și formarea de propoziții pe diferite teme. Exemplu - despre animale - **sirul 1**: pisica, rața, câinele, găina; **sirul 2**: face, înoată, latră, mănâncă; **sirul 3**: tare, șoareci, oul, repede; → „Pisica mănâncă șoareci” ș. a. m. d.).

Pornind de la cele câteva exemple prezentate putem concluziona că jocul didactic favorizează dezvoltarea personalității elevului contribuind la îndeplinirea sarcinilor instructiv-educative într-un mod plăcut, atractiv, pe parcursul procesului de asimilare, fixare, consolidare și evaluare a cunoștințelor. De asemenea, pentru copilul de vârstă școlară mică, jocul este un mijloc care asigură trecerea progresivă de la activitatea dominantă de joc – specifică grădiniței – la cea de învățare specifică școlii.

Bibliografie:

1. Golu, Pantelimon, *Psihologia copilului*, EDP, București, 1994.
2. Ionescu, Miron, Radu, Ioan, *Didactica modernă*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2001.
3. Molan, Vasile, *Îndreptar pentru predarea limbii române*, Ed. Petron, București, 1999.
4. Molan, Vasile, Peneș, Marcel, *Îndrumător pentru folosirea abecedarului*, Editura Aramis, București, 2000.
5. Niță, Silvia, *Metodica predării limbii române în clasele primare*, Editura Aramis, 2001.
6. Șchiopu, U., Verza, E., *Psihologia jocului*, EDP, București, 1976.
7. Șerdean, Ioan, *Didactica limbii și literaturii române în învățământul primar*, Ed. Corint, București, 2002.
8. Vâscu, T., Pintilie, E., *Jocuri didactice pentru însușirea corectă a limbii române de către preșcolari*, EDP, București, 1994.
9. Programe școlare revizuite, limba și literatura română, clasele I – a II-a, ANEXA 5 la Ordinul Ministrului Educației nr. 4686 / 05.08.2003, [online] la adresa <http://administrare.site.edu.ro/index.php/articles/6028>, accesat la 18.02.2013.

PROIECT DE ACTIVITATE DIDACTICĂ INTEGRATĂ

*Educatoare: Burnete Corina / Decean Ioana
Grădinița P.P.nr.12 Alba Iulia*

Grupa: mijlocie

Proiect tematic: Animalele, fel și fel

Tema: Când cum și de ce se întâmplă?

Subtema: Animale din ogradă

Domeniul: Limbă și comunicare + Om și societate

Categoria activității: educarea limbajului+activitate practică

Subiectul activității: „Găinușa cea moțată”

Mijloc de realizare: povestirea educatoarei+colaj

Tipul activității: transmitere de noi cunoștințe + consolidare de priceperi și deprinderi

⁷ Obiectiv de referință 3.1. Să identifice litere, grupuri de litere, silabe, cuvinte și enunțuri în textul tipărit și în textul scris de mână.

Obiectiv fundamental: formarea deprinderii de a asculta o povestire, reținând ideile acesteia; îmbogățirea vocabularului activ și pasiv; consolidarea deprinderii de a lipi pe o suprafață dată; cultivarea gustului pentru frumos, a unor sentimente și emoții estetice.

Obiective operaționale:

Cognitiv-formative

- să asculte cu atenție concentrându-se asupra povestirii;
- să demonstreze înțelegerea textului răspunzând la întrebări;
- să rețină personajele și ordinea logica a desfășurării evenimentelor;
- să redea pe fragmente conținutul povestirii;
- să rețină cuvintele și expresiile noi din povestire;
- să denumească materialele utilizate în activitatea practică;
- să urmărească explicațiile și demonstrația educatoarei;
- să verbalizeze acțiunile de întreprins, folosind un limbaj adecvat;
- să aplice corect materialele în vederea realizării sarcinii propuse;

Afectiv-atitudinale

- să participe cu interes la activitatea desfășurată;
- să prezinte impresiile, sentimentele trezite de povestire;
- să manifeste spirit cooperant în activitatea de grup;

Psihomotorii

- să adopte o poziție corectă pe durata activității;
- să mânuiască atent și corect materialele puse la dispoziție;
- să aplice adezivul pe suprafața de lipit în cantitate corespunzătoare;
- să lipească personajele, respectând sarcina dată.

Forma de organizare: frontală, individuală, în grup

Metode și procedee: povestirea, conversația, explicația, problematizarea, « Piramida », exercițiul, demonstrația

Mijloace de învățământ: 6 planșe reprezentând momentele principale ale povestii; jetoane reprezentând: găina, cocoș, broască țestoasă, ac, vulpoi, nuci; 3 coli verzi, 2 coli portocalii, 1 coală galbenă pentru realizarea piramidei; jetoane pentru vocabular reprezentând imagini: han, lulea; jetoane pentru vocabular reprezentând cuvinte scrise: han, lulea; buline roșii; jetoane reprezentând personajele din poveste (cocoș, găinușă, broască țestoasă, ac, vulpoi), 3 coli de carton format A, lipici, pensule; jetoane reprezentând personajele din poveste pentru formarea grupelor.

Bibliografie

Metodica activităților instructiv-educative în învățământul preșcolar, Editura Didactica Nova-Craiova 2007; Metode interactive de grup, Editura Arves

ALA1 : Joc de masă: Puzzle –Păsări de curte

Sarcina: să asambleze piesele puzzle-ului pentru a obține o imagine cu păsări din ogradă; să coopereze cu colegii de grup.

Artă: Găina-penaj colorat din mărgeluțe din hârtie (lucrare colectivă)

Sarcina: să obțină mărgelile din hârtie colorată prin mototolire; să lipească mărgelile pe suprafața dată; să coopereze cu colegii de grup.

Construcții: Cotețul găinilor

Sarcina: să folosească cuburi din lemn pentru a construi un coteț; să asambleze materialele puse la dispoziție respectând tema dată; să coopereze cu colegii de grup.

ALA2 Activitate complementară: joc distractiv între echipe: „Nu scăpa oul din lingură !”

ADP ÎNTÂLNIREA DE DIMINEAȚĂ

Salutul, ziua săptămânii, **calendarul naturii**, tema săptămânii (Animale din ogradă)

Momentul împărtășirii: Întâmplări cu animale **Activitatea de grup:** Brainstorming: Animale cu pene (Spune un cuvânt care denumește animale cu pene) **Noutatea zilei:** Cartea păsărilor

TRANZIȚIE

Bate vântul frunzele\ Se-nvârtesc moriștile\ Rândunica așa zboară \ Spre-ntâlnirea matinală. (1)

Bat din palme clap, clap, clap,\ Din picioare trap, trap, trap,\ Mă-nvârtesc, mă răsucesc\ Și spre centre eu pornesc !(2)

Luați seama bine, în picioare drepți\ Ochii toți la mine, centrul îl schimbați !(3)

Bat din palme clap, clap, clap,\ Din picioare trap, trap, trap,\ Mă-nvârtesc, mă răsucesc\ Și spre mese eu pornesc !(4)

SCENARIUL ACTIVITĂȚII DE O ZI

Voi intra în sala de grupă cu copiii pe tranziția 1(Bate vântul frunzele\ Se-nvârtesc moriștile\ Rândunica așa zboară\ Spre-ntâlnirea matinală.) pentru întâlnirea de dimineață. Copiii se așează în semicerc pe scaunele.

Salutul: Bună dimineața, păsărelelor! **Prezența:** Suntem toți prezenți? Cine lipsește?
Calendarul naturii: În ce zi suntem azi? Ce dată este azi? Cum este vremea? **Tema săptămânii:** Săptămâna aceasta vom vorbi despre animalele din ograda bunicii. **Împărtășirea cu ceilalți:** Întâmplări cu păsări din curtea bunicii. Un copil ne va povesti o întâmplare trăită în ograda bunicii legată de găină sau cocoș, iar ceilalți, 3-4 la număr, îi pot adresa întrebări în legătură cu cele povestite. **Activitate de grup:** Brainstorming - Animale cu pene (Spune un cuvânt care denumește animale cu pene). **Noutatea zilei:** Cartea păsărilor

Voi anunța copiii centrele deschise și sarcinile de rezolvat. Ei își ocupă locul la centrul dorit după tranziția 2 (Bat din palme clap, clap, clap,\ Din picioare trap, trap, trap,\ Mă-nvârtesc, mă răsucesc\ Și spre centre eu pornesc !)

La centrul Construcții , sarcina copiilor va fi să construiască cotețul găinilor; la centrul Joc de masă, vor avea de rezolvat un puzzle cu titlul „Păsări de curte“; la centrul Artă, sarcina va fi să realizeze penaj colorat din mărgeluțe de hârtie pentru găină .

Când copiii au terminat de rezolvat sarcinile de la centre, se vor îndrepta spre centrul Biblioteca cu ajutorul tranziției 3 (Luați seama bine în picioare drepți\ Ochii toți la mine centrul îl schimbați !). Printr-o ghicitoare (Cu ghearele scormonesc\ Și râme știu să găsesc,\ Prieten îmi e cocoșul,\ Cel frumos cu pinten roșu.\ Sigur sunt că mă ghiciți,\ Dar vă rog, nu vă pripiți !\ Ghici?) se captează atenția copiilor pentru activitatea integrată pe domenii experiențiale: educarea limbajului+educație pentru societate, „Găinușa cea moțată“. Activitatea se desfășoară ca o activitate de povestire („Găinușa cea moțată” de Călin Gruia), în care la final, copiii au de aranjat prin lipire pe o coala format A3, personajele poveștii în ordinea în care acestea apar în poveste.

După finalizarea activității de povestire, se va face jocul distractiv între echipe: „Nu scăpa oul din lingură !” Copiii sunt împărțiți în două echipe și la semnalul meu, pornește câte un copil din fiecare echipă, având sarcina să străbată un traseu scurt fără să scape oul din lingură. Câștiga echipa care termină prima, fără să scape oul jos.

Momentele activității	Conținutul activității	Metode și procedee	Mijloace de învățământ
1.Organizarea activității	Pentru buna desfășurare a activității voi avea în vedere următoarele: - aerisirea sălii de grupă;	Conversația	

	- aranjarea scăunelilor în careu deschis; - pregătirea materialului didactic.		
2.Captarea atenției	Captarea atenției o realizez printr-o ghicitoare: Cu ghearele scormonesc\ Și râme știu să gălesc,\ Prieten îmi e cocoșul,\ Cel frumos cu pinten roșu.\ Sigur sunt că mă ghiciți,\ Dar vă rog, nu vă pripiti ! Ghici?	Conversația Problematizarea	
3.Reactualizarea cunoștințelor	Ce știți despre găină ?	Conversația	
4.Anunțarea temei și a obiectivelor	Astăzi vă voi spune povestea « Găinușa cea moțată» de C. Gruia, în care este vorba despre o găinușa cam îndrăzneată și cu gura mare Ascultați cu atenție pentru a putea povesti și voi.	Explicația	
5.Dirijarea învățării	Voi expune textul prelucrat al poveștii, ținând seama de: - voce și ton care trebuie să fie potrivite cu importanța faptelor; - mimică și gesturi; - schimbarea ritmului vorbirii, rostirea mai clară sau mai grăbită a cuvintelor în funcție de momentul povestirii; - explicarea cuvintelor noi prin sinonimie (rândunică, potir, scatiu, lavicer). Momentele principale ale povestirii sunt : 1. Găinușa și cocoșul mănâncă nuci în pădure. 2. Broasca țestoasă trage trăsura în care stau cocoșul și găina. 3. La han, broasca țestoasă se desparte de găinușă, cocoș și de ac. 4. Hangiul se înțelege cu drumeții pentru găzduire. 5. Cocoșul pune oul găinii în vatră. 6. Găinușa, cocoșul și jupânul vulpoi fug din han în timp ce acul râde de găinușă.	Povestirea Conversația Povestirea	
6.Obținerea performanței	Voi expune cuvintele noi pe un panou în felul următor: imagine-cuvânt scris. Cum se numește povestea? Despre cine este vorba în ea? Care sunt personajele principale din poveste? Ce alte personaje mai apar în poveste ? Ce a spus cocoșul găinușei? Ce s-a întâmplat în pădure? Cine i-a tras cu trăsura? Cine s-a mai urcat în trăsura? Unde s-au oprit peste noapte? Ce a vrut hangiul să facă cu	Conversația Explicația Povestirea	Planșe Jetoane pentru vocabular reprezentând: han, lulea; jetoane reprezentând cuvinte scrise pentru vocabular: han, lulea.

	<p>drumeții? Cine i-a salvat pe găinușă și cocoș? Cum era cocoșul? Dar găinușa? De cine v-a plăcut și de ce? Ce am învățat din poveste ?</p> <p>Să ne reamintim povestea cu ajutorul imaginilor!</p> <p>Voi cere copiilor să recunoască în ilustrații, momentele principale și să arate în câteva propoziții conținutul acestora.</p>		
7. Asigurarea retenției și a transferului	<p>Voi cere copiilor să realizeze cu ajutorul colilor colorate, piramida (3 coli verzi , 2 coli portocalii, 1 coală galbenă).</p> <p>Vom realiza Piramida Personajelor !</p> <p>Așezați în primul rând jetoanele care reprezintă personajele care nu sunt principale în povestire !</p> <p>Așezați în al doilea rând jetoanele care reprezintă personajele principale din povestire !</p> <p>Așezați pe ultima coală, jetonul care reprezintă ceea ce au mâncat găinușa și cocoșul în pădure !</p> <p>Le voi spune copiilor că ne vom împărți în 6 grupe după jetonul pe care îl au în piept (găină, cocoș, țestoasă, ac, vulpoi, nucă) și vom lucra în grup : lipirea pe o coală mare de hârtie a personajelor din poveste în ordinea în care ele apar în poveste. Prima dată se va aminti ordinea acestora, apoi cu ajutorul tranziției (4) Bat din palme clap, clap, clap,\ Din picioare trap, trap, trap,\ Mă-nvârtesc, mă răsucesc\ Și spre mese eu pornesc !, se vor îndrepta spre măsuțe. Voi reaminti sarcina de rezolvat și tehnica de întindere a lipiciului pe dosul jetonului. Lucrările se vor expune și se vor analiza de către toți copiii.</p> <p>Cum se numește povestirea de astăzi ? Ce am învățat din ea?</p>	Conversația Explicația	<p>Jetoane reprezentând : găină, cocoș, broască țestoasă, ac, vulpoi, nuci; 3 coli verzi , 2 coli portocalii, 1 coală galbenă.</p> <p>Jetoane reprezentând : găină, cocoș, broască țestoasă, ac, vulpoi</p> <p>6 coli mari, aracet, pensule, jetoane în format mare reprezentând personajele din povești</p>
8.Evaluarea	Voi face aprecieri asupra modului în care copiii au ascultat, răspuns, cooperat, asupra comportamentului din timpul activității.		Buline roșii

SILITA ȘI STRIGĂTURILE DE NUNTĂ ÎN ZONA MUREȘULUI

“Urmașilor mei Văcărești!/Las vouă moștenire:/Creșterea limbei românești/Ș-a patriei cinstire.”

Strigături și obiceiuri culese de prof. Dinga Rusanda, Liceul Tehnologic Agricol „Al. Borza” Ciumbrud, județul Alba

În decursul frământatei și zbuciumatei sale istorii, poporul român și-a alcătuit o literatură proprie, nescrisă, produs al gândirii și simțirii maselor. Ea poartă numele de literatură populară sau, simplu, folclor.

Întrucât literatura populară este creată și transmisă de popor, conținutul ei oglindește ideile și concepțiile poporului despre lume și viață, preocupările, bucuriile și necazurile sale.

Dintre numeroasele specii ale liricii populare, amintim **doinele**, cântece cu un caracter, în general, duios, trist, oglindind suferințele poporului. Din epica populară sunt cunoscute **baladele**, producții în versuri, și **basmele**, în proză. Baladele sau cântecele bătrânești povestesc, de regulă, fapte și întâmplări memorabile din viața și istoria poporului nostru sau cinstesc memoria unor figuri mărețe din lupta pentru libertate națională și dreptate socială.

În basme, unde întâmplările sunt povestite în proză, se oglindește concepția poporului despre lume și viață, numai că personajele nu sunt reale, ca în balade, ci închipuite, imaginare. Personajele basmelor și faptele lor întruhidează trăsături și aspirații întâlnite în viața socială, în viața de toate zilele.

O grupă aparte o formează ghicitorile, strigăturile, proverbele și zicătorile, toate având o formă scurtă, lapidară.

Ghicitorile sau cimiliturile formează un gen de producție folclorică sub formă de întrebări, privind diverse obiecte și fenomene, în care se face apel la inteligența și imaginația ascultătorului. Acesta este pus să recunoască, pe baza asemănării, în trăsături și caracteristici ale unui obiect, trăsături și caracteristici ale altui obiect.

Strigăturile sau chiuiturile, de cele mai multe ori sub formă de versuri scurte, au caracter satiric, se strigă la horă, șezători și nunți și sunt alcătuite de obicei cu scopul de a ironiza deprinderile negative ale cuiva sau chiar stări sociale condamnabile.

Cine joacă și nu strigă / Facă-i-se gură strâmbă.

Drag îmi e cu cine joc / Că miroase-a busuioc.

Prin acest articol vrem să scoatem în relief obiceiurile și strigăturile oamenilor în imediata apropiere a sărbătorii de Paști și strigăturile de nuntă specifice zonei Mureșului.

Limba acestor strigături constituie fără îndoială partea cea mai originală în aceste creații populare. Am selecționat din specificul limbii populare tot ce a fost mai expresiv, mai plin de prospețime și de farmec particular. În privința coregrafiei populare, pregnant prin originalitate și străvechime sunt „Purtatele de pe Mureș”, “Purtatele de Haidău” (dans al fetelor împrumutat de la Căpâlna) și „Învârtitele”.

Mulțumim tuturor celor care ne-au ajutat în realizarea acestui „documentar”, oamenilor și copiilor din satele Cisteiu de Mureș și Turdaș care se definesc printr-o puternică trăsătură de caracter și anume aceea de a respecta și continua tradițiile și obiceiurile lăsate de strămoșii noștri.

Silita

Ziua silitei coincide în fiecare an cu începutul postului de Paști. Istoria silitei se pierde departe în negura vremii, de pe timpul bunicilor și străbunicilor noștri.

În această zi, cei mai bucuroși sunt copiii, pentru că ei sunt eroii acestei zile. Ei așteaptă cu nerăbdare după amiaza, când, împreună cu părinții încep să se strângă în mijlocul satului pentru a-și roti silitele.

Silita este de fapt o zdreanță bine îmbibată în motorină și strânsă cu sârmă ca un ghem căreia i se da foc și se învârte deasupra capului. Oamenii, cu mic cu mare, participă la slujba pe care o face părintele satului cu această ocazie.

Cele mai bune gospodine ale satului fac plăcințele pentru toată adunarea. În meniu mai intră vinul fiert, pentru tați, și suc pentru copii.

După ce slujba ia sfârșit, se aprind silitele. Băieții mai curajoși încep să-și arate priceperea la învățitul silitei. În timp ce-și învăț silitele copiii recită versuri scurte care au ca scop ironizarea deprinderile negative ale cuiva sau chiar stări sociale condamnabile. Cel căruia i se stinge ultimul silita este declarat învingător.

La Maria în poiată / Stau câlții să iasă afară / Și Maria după e / Oho, că-s câlții mei!(strigătură pentru fetele leneșe); Mergi Mărie la mama ta / Ca să-ți toarcă cânepa / Că te bate soacră-ta!(strigătură pentru fetele măritate și nepricepute la torsul cânepii). Copiii mai mici și mai speriați se retrag în locuri mai liniștite unde învață și ei să silite.

Forfota și gălăgia încetează în clipa în care apar băieții mai mari deghizați în tot felul de personaje, care îi împrăstie pe toți la casele lor.

După vreo trei ore silitele încep încet să se stingă, iar oamenii se duc fiecare la casele lor rămânând în urma lor numai ulițele goale și *amintirile*.

Orațiile de nuntă

Înainte de a se oficia ceremonia religioasă, mirilor și nașilor li se „strigă” de către femeile din sat responsabile cu acest ritual. În primul rând, plecarea miresei din casa părintească este însoțită de următoarea strigare:

Frunză verde viorea/Tu mireasă draga mea/Înainte de-a porni/Sărută-ți părinții/Înainte de-a pleca/Sătut-o pe mama ta/Sărut-o și-i mulțumește/Pentru că te-o putut crește/Te-o crescut și te-o învățat/Și acum la străini te-o dat/Fi harnică și voinică/De străini nu-ți fie frică/Că străinu multe zice/Inima ta să ți-o strice/Te scoală de dimineață/Și du apă rece în casă/O pune pe piatră afară/Tu te-ntoarnă ca o pară/Soacră-ta să fie-n pat/Prânzu să-ți fie gătat/Mireasă, draga mea/Eu te rog pe tine așa/Cât îi sta cu soacra ta/Vorba nu i-o înturna/Cu soacră-ta de-i trăi/La nime n-o povesti/Că acum lumea-i stricată/De ieși numa pân la poartă/Îndată te-or întreba/Cum trăiești cu soacră-ta/Tu s-ascuți dragă de mine/Și să zici că trăiești bine/Că de zici că trăiești rău/Te întreabă tot mereu./Dar de zici că trăiești bine/Nu te mai întreabă nime./Tu de zici o vorbă rea/Zece s-o făcut din ea.(U-iu-iu)

„Tu mireasă draga mea/Tu ești gata de pornit/Nu știu de i-ai mulțumit/La al tău tată și-a a ta mamă/Ți-o dat educație bună/Cum să lucrezi, ce să faci/Cu toți bine să te-mpaci/În lume cât îi trăi/Vină nu le poți găsi/Că iei nu te-or îndemnat/Să-ți iei ce nu ți-o fost drag./Te-o lăsat și ți-o dat pace/Să-ți iei pe cine îți place/Iar acum în drumul tău/Să-ți ajute Dumnezeu/Că pornești la un loc sfânt/Unde pui un jurământ/Cununia-i lucru mare/Aduce omul la cale./Cununia-i lucru sfânt/Aduce omul la rând/Și de-acum până-n vecie/Drumul tot cu flori să fie/Tot cu flori și cu noroc/Să n-ai neazuri deloc.”.(U-iu-iu)

Strigăturile sunt însoțite întotdeauna de o melodie specifică și de stropirea mirilor cu apă în care s-a ținut un buchet de busuioc. Soacra mare întâmpină mireasa, o sărută, aruncă peste mireasă grâu și îi strigă următoarele versuri: *„Tu mireasă draga mea/Ai călcat pe busuioc/Și-ai avut mare noroc/Ai călcat pe viorele/Și-ai un soț pe plăcere/Ți-ai luat un soț frumos/Și cu titlu procuror/La socri le mulțumește/Că drag l-o știut crește/L-o crescut și l-o învățat/Și acum ție ți l-o dat/Eu mă rog dragă de tine/Să grijești pe mire bine/Ca să nu vă rădă nime./În cămașă tot călcată/Să nu umbli supărată/Că mirele îi copil bun/Ca el nu este împrajur/Nu te-o certa nici decum/Ai călcat pe busuioc/Și-ai avut dragă noroc/Că norocu-i faină floare/Fericit e cel ce-l are.”* Semnificația secvenței este legată de acceptarea publică și integrarea miresei în neamul mirelui. Grâul reprezintă belșugul și fertilitatea ce trebuie să se reverse asupra tinerilor miri.

Apoi femeile își îndreaptă atenția spre nași cu următoarele versuri:

„Vai nună frumoasă ești,/Ca o zână din povești/Ca un pahar de cristal /Ca nuna nu-i în Ardeal./Și îi stă bine nună/Că-i din neam de viță bună/Și acum mă întorc la nuni/Că și el îi fain și bun/Dar nu știu de ce îi trist/Că-i frumos ca un artist./Și artiștii is frumoși/Nunule tu ești ca ei/Și de voi nouă ni drag, /Că ne tragem dintr-un neam/Și cu nunu și cu nuna /Noi toți bini suntem de una.O, tu mire dragul meu/Poți să fi dragă - npăcat/Cu cine te-ai cununat,/Că-i o fată ca o zână/Și albă ca o lumină/Știe orice lucru face,/O haină cum s-o îmbrace/De oricine o vede o place./Îi cuminte și-nvățată/De tot satu admirată.”

La întoarcerea de la cununie fiecare nevestă din sat se întrece în ale strigării cu versuri adresate atât miresei, mirelui, soacrei mari cât și nașilor:

„Tu mireasă draga mea/Place-mi mie ce-ai lucrat/Și ce soț ți-ai căpătat/Ce-ai lucrat, ai lucrat bine/Dragă, nu te-o îndemnat nimeni/Ai luat ce ți-o fost drag/Și la nouă toți pe plac./Tu mire s-o grijești/Și bine s-o ominești/Că ea n-a fost învățată./Suduită niciodată/Că de ori și unde-o vint/Tot o răs și o glumit.”

„Mireasă floare violă / liniștită și domoală / Nu știi bin te-ai socotit / de acas când ai pornit / La sfat când ai iscălit?/ De te-ai și socotit bine / ca tine să nu mai fie / Căci ăsta nu-i târg de țară / să vinzi și să cumperi iar / Al nost neam nu-i învățat / să vândă ce-o cumpărat./ Eu vă rog dragă pe voi / s-o duceți bine- amândoi / Și să vă iubiți ca frații /să nu-mbrăcați avocații. / Nună mare, draga mea / de i-ai și cununat bine / Să nu-i mai despartă nimeni / Nici oamenii din sat / și nici domnul de la sfat./ Dragă mire și mireasă / Înainte de-a pleca / Stați să vă mai spun ceva:/Voi de aicea vă mutați / Dar de părinți să nu uitați / De-ți veni o dată-n lună / Să veniți cu voie bună / De-ți veni în lună o dată / Să n-o aduci supărată / Că părinți-s mulțumiți / Când vă vede fericiți. / Tu mireasă draga mea / Uită-te dragă-napoi / De-ți vezi părinții amândoi / Și frumos le mulțumește / Căci dragă te-o știut crește.”

„Tu mireasă draga mea / Ominește-ți bărbatu / Să nu te rătădă satu / De-l vei vedea supărat / Întreabă-l unde-o umblat / Să nu-l întrebi mânioasă / Ca-păi trăiești bine-n casă / Că bărbatu-i cu nărav / Așteaptă să-i zici cu drag / De-i zici vreun cuvânt urât / Se duce de unde-o vint / Iar de-i zici vreo vorbă dură / Te lovește peste gură ./ El se-ntoarnă și te bate / Și-ți leagă hainele-n spate / Că de-ai fi ca o lumină / El tot îți bagă de vină / Că toți bărbații îs așa / Și al meu și-a lu soră-ta./ Mireasă draga mea / Să fi bună și cuminte / Ce ți-oi spune, ține minte / Socrul tău și soacra ta / Când la tine o intra / Chiar de nu-ți place că vin / Pune-ți capu în pământ / Și nu te uita urât, / Vorbește cu orișicine / Ca să nu te rătădă nime ./ Să le dai scaun să șadă / Să le zici mamă și tată.”

„Soacră mare ieși în prag / Și-așteaptăți nora cu drag / Să-ți spună de unde-o vint / Că o vint dintr-un loc sfânt / Și-or depus un jurământ / În fața altarului / De la casa Domnului. / Popa din carte-o cântat / Pe ei doi i-o cununat / Vino să-ți dăm în seamă / La amândoi să le fi mamă / Să-i înveți numai vorbe bune / Cum să se poarte în lume / Iar de ți-or greși vreodată / Fă bine dragă și-i iartă / Că așa-i mintea tinerească / Nu poate să nu greșească.”